

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITEĽNE

DOMa

1
2019

Zdravé budovy =
ZDRAVÍ ĽUDIA

Včera sporili,
DNES BÝVAJÚ

Nech má všetko
SVOJE MIESTO

Moderátor Patrik Herman Bývanie treba riešiť čo najskôr

Oblíbenú tvár markizáckeho Reflexu
sme navštívili v mezonetovom
byte v bratislavskej Petržalke.
Ako si Patrik zútnil svoje bývanie?

14

MEDZI SVIEŽOU ZELEŇOU AJ V ZIME

Prekvapte svojich blízkych dokonalou zimnou záhradou. Aké rastliny si vybrať, ako sa o ne starať a prečo je aj v tomto prípade menej niekedy viac?

22

PARÁDNE OBNOVILI

Z domu na spadnutie je dnes oceňovaná rekonštrukcia. S čím sa preto museli popasovať majitelia bytov na Novomeského ulici v Žiari nad Hronom?

26

MIESTO V SRDCI

Spisovateľka a bývalá novinárka Andrea Coddington má až tri domovy. Ktorý je jej najbližší?

3 Príhovor

4 Aktuálne

6 Téma

Syndróm chorých budov

9 Nápady a inšpirácie

Handmade svietniky

10 Čo o ňom (ne)viete

Na návšteve u moderátora Patrika Hermana

14 DOMáci záhradkár

Medzi sviežou zeleňou aj v zime

16 Na návšteve

Nový dom vďaka PSS

19 Otázky a odpovede

20 Rady a tipy

Úložné priestory v byte

22 Na návšteve

V Žiari nad Hronom už vedieť, ako sa dá lepšie bývať

26 Na návšteve

Ako býva spisovateľka Andrea Coddington?

29 Naše skúsenosti

Stavebné sporenie: Stále vynikajúci spôsob na financovanie bývania

30 Pre deti

31 Zabavte sa a vyhrajte

Vážené čitateľky a čitatelia,

stavebné sporenie dostalo v uplynulom roku poriadne zabráť. Vyjadril sa k nemu takmer každý, kto sa venuje financovaniu bývania, bytovej či sociálnej politike. Médiá ho tiež ochotne skloňovali vo všetkých pádoch. Niekedy možno aj trochu predčasne, ešte predtým, ako pripravované zmeny schválili naši zákonodarcovia v parlamente.

Nič z toho nám situáciu ani trochu neuľahčilo. Zmenou zákona o stavebnom sporení, ktorá začala platiť s príchodom roku 2019, sa ako pre nás, tak aj pre vás, našich klientov, začala písať nová kapitola. Otvorili sa nové príležitosti a je len na nás všetkých, ako ich využijeme.

Isté je, že stavebné sporenie tu bude aj naďalej. Pravda, bude trochu iné, zmenené, jeho zásadné výhody ale naďalej zostávajú v platnosti. Za všetky spomeniem predovšetkým možnosť výhodného a bezpečného zhodnocovania vkladov, alebo po splnení dohodnutých podmienok zákonný nárok na stavebný úver, ktorý má garantovanú úrokovú sadzbu počas celej doby splácania. Ďalej skutočnosť, že rodičia svojim deťom aj naďalej môžu sporiť bez obmedzenia príjmu. A tiež, že výška štátnej prémie sa aj v budúcnosti bude odvíjať od vzorca, ktorý zostal ukotvený v zákone o stavebnom sporení.

Áno, nastali zmeny v nároku na štátnu prémii a tiež v jej výške. Stavebné sporenie však nie je len o nej. Aj preto sme pre vás pripravili novinku v podobe úrokového bonusu. Získa ho každý, kto si teraz uzatvorí novú zmluvu o stavebnom sporení. Vďaka nemu zhodnotíte svoje vklady na účte stavebného sporenia viac ako výhodne. Veď len v prvom roku sporenia vám k základnej úrokovej sadzbe z vkladov pridáme ďalších 7,5 percenta!

A priateľskí sporitelia? Kto si teraz uzatvorí zmluvu o stavebnom sporení, ten bude musieť neskôr dokladovať, ako s nasporenými financiami naložil. Ale keďže aj doteraz platilo, že absolútna väčšina z vás využívala prostriedky zo stavebného sporenia na financovanie bývania, nemalo by to predstavovať žiadny zásadný problém.

Je veľa dôvodov, pre ktoré som si istý, že stavebné sporenie tu bude aj naďalej a bude si plniť svoju základnú funkciu – pomáhať ľuďom s riešením bývania. Pomáhať im bývať lepšie, krajšie, bývať vo vlastnom.

Ing. Imrich Béreš,
predseda predstavenstva PSS

Prečo by ste mali sporiť aj v

**Vaša šanca
na lepšie bývanie**

✓ ... pretože sa to stále oplatiť

Stavebné sporenie v PSS je stále výhodné. A to i napriek zmeneným podmienkam, ktoré začali platiť od začiatku tohto roka. Vďaka **úrokovému bonusu + základnej úrokovej sadzbe a štátnej prémii** získa sporiteľ nadštandardné zhodnotenie vkladov. Mimochodom, väčšina našich klientov bude mať aj naďalej nárok na štátnu premiu. V tomto roku predstavuje **2,5 % z ročných vkladov**, maximálne **až 70 €**. A to nie je zanedbateľná čiastka. Mali by ste tiež vedieť, že vlastné vklady a úroky sú pre stavebných sporiteľov **dostupné kedykoľvek** bez dokladovania, a že vklady na účtoch stavebného sporenia sú chránené zákonom až do výšky **100 000 eur**.

✓ ... pretože deti sú vždy na prvom mieste

Stavebné sporenie pre deti **Junior extra** v PSS má dlhú tradíciu. Všetky jeho výhody z minulosti zostávajú v platnosti aj v súčasnosti. Uzatvorenie zmluvy pre deti (v tarife JF) do jedného roka je **aj naďalej zdarma**. Dieťa od banky dostáva ochranu v podobe **Extra istoty** až do výšky 10 000 €. Môžete počítať aj so štátnou premiou, keďže výška príjmu rodičov sa pri zmluvách Junior extra **neskúma**. A ak to bude potrebné, sporenie Junior extra je možné kedykoľvek **bezplatne previesť** na rodiča.

roku 2019?

✓ ... pretože je to moderné

V rámci online stavebného **Sporenia Lišiak** svoje vklady zhodnotíte výhodne a bez akejkoľvek viazanosti. Prístup k svojim peniazom prostredníctvom portálu Moja PSS máte **24 hodín denne, 7 dní v týždni**. Môžete s nimi manipulovať kedykoľvek budete potrebovať.

Banka od vás nevyžaduje žiaden minimálny vklad ani zostatok či pohyby na účte.

Naopak, v podobe obchodného zástupcu vám poskytne osobnú starostlivosť s individuálnym prístupom.

SPORTE S BONUSOM

1. rok sporenia	2. rok sporenia	3. rok sporenia
+ 7,5 %	+ 4 %	+ 1 %
k základnej úrokovej sadzbe	k základnej úrokovej sadzbe	k základnej úrokovej sadzbe*

* pri dohodnutom 6-ročnom sporení

Prečo by ste si mali vziať úver od PSS?

... pretože je to pre vás výhodné

Kto si v PSS sporí, ten má nárok na **výhodnejší úver** (nižšiu úrokovú sadzbu a vyšší úver bez založenia nehnuteľnosťou) ako bez predchádzajúceho sporenia. A kto pri sporení splní vopred dohodnuté podmienky, ten má zákonný nárok na stavebný úver s nízkou a počas celej doby splácania **nemennou úrokovou sadzbou**. Toto vám žiadna hypotéka neposkytne!

... pretože financovať rekonštrukciu s PSS sa oplatí

Deväť z desiatich klientov PSS siahne po úvere, ktorý využijú na financovanie obnovy alebo rekonštrukcie svojho bývania. Dôvod je jednoduchý: **výhodná úroková sadzba + dlhá doba splatnosti = nízke splátky**.

Také nízke, že si ich môžu dovoliť aj ľudia s nižšími príjmami. Je skvelé, že PSS svojmu sporiacemu klientovi za výhodných podmienok dokáže požičať až **50 000 eur bez zabezpečenia nehnuteľnosťou**.

Vyššie čiastky je už potrebné založiť bytom alebo domom a úroková sadzba takýchto úverov je teraz výrazne nižšia.

... pretože myslíme na všetko

Vďaka pomoci od PSS si môžete kúpiť byt, postaviť rodinný dom, obnoviť svoje súčasné bývanie, ale môžete si doň zabezpečiť aj nové zariadenie, nábytok alebo elektrospotrebiče.

Reč je o **úvere na vybavenie domácnosti** do výšky 7 000 eur. Máte obavu z bločkov alebo faktúr? V tomto prípade ich nebudete potrebovať. A sprostredkujeme vám aj poistenie vás, vášho bytu, domu alebo domácnosti.

Viac info na www.pss.sk

Choré budovy = chorí ľudia

Stáva sa vám, že pri pobyte v niektorých budovách cítite príznaky nepohody, dokonca až ochorenia, ktoré však nemajú zjavnú príčinu? Na vine môže byť syndróm chorých budov, ktorý odborníci označujú za strašiak tisícročia. Právom!

O syndróme chorých budov hovoríme vtedy, keď sa viac ako 20 % obyvateľov alebo užívateľov budovy sťažuje na zdravotné problémy či pocit diskomfortu a tieto príznaky trvajú dlhšie ako dva týždne. Pre tento syndróm je charakteristické, že veľká časť uvedených zdravotných ťažkostí mizne po opustení priestorov budovy.

Takto sa u človeka prejavuje syndróm chorých budov

- ✓ bolesti hlavy
- ✓ nespavosť alebo poruchy spánku
- ✓ podráždenosť
- ✓ zhoršená koncentrácia
- ✓ náchylnosť na ochorenie
- ✓ nádcha, upchatý nos
- ✓ kašeľ, strata hlasu
- ✓ pálenie a svrbenie očí
- ✓ bolesti svalov a chrčtice
- ✓ celková únava a pocit straty imunity

„Indoorová“ generácia

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, koľko času reálne strávite počas dňa vnútri budov? Doma, v kancelárii, v obchode, vo fitnesscentre? Možno by ste boli prekvapení! Nedávno sa zverejnili výsledky štúdie Indoor Generation, ktorej súčasťou bol prieskum v krajinách Európy a Severnej Ameriky. Ten ukázal, že ľudia majú mylnú predstavu o čase, ktorý trávia zavretí v budovách, a aj o kvalite vzduchu v interiéri. Len približne 10 % opýtaných Slovákov si uvedomuje, že v uzavretých priestoroch trávi 21 až 24 hodín denne, teda až 90 % svojho života! Kedysi ľudia žili viac vo vonkajšom prostredí. Na poli, v lese, na dvore svojich domov. Neboli vystavení vplyvu budov. Dnes je situácia opačná. Každodenné aktivity vykonávame v kancelárii, v škole, v byte či v dome. Varenie, upratovanie, sušenie bielizne, spánok a dýchanie prispievajú k znečisteniu vnútorného ovzdušia, čo môže v priebehu času zvýšiť riziko vzniku astmy a alergií.

Bez svetla a čerstvého vzduchu

Za zhoršenie kvality vzduchu môžu aj rôzne škodlivé a toxické látky, z ktorých sú vyrobené napríklad aj niektoré plastové hračky, čistiace prostriedky a stavebné materiály. Pokiaľ nedôjde k lepšiemu vetraniu súkromných a verejných budov, hrozí, že sa bude zvyšovať počet detí s astmou. Pravdepodobnosť ochorenia sa pri pobyte vo vlhkých a plesnivých budovách zvyšuje o 40 %. Podľa Petra Foldbjerga zo spoločnosti VELUX sa stále viac meníme na „Indoor generation“: „To je taká generácia ľudí, ktorá sa vystavuje dennému svetlu a čerstvému vzduchu v priebehu týždňa len počas presunov do práce alebo školy. Moderný život sa často skladá zo skorého začiatku dňa, rýchlej cesty do práce (kde strávime osem až desať hodín) a potom ideme rovno domov, pričom niekedy sa zastavíme v obchode alebo si len rýchlo odovzdáme rutinu vo vlhkom a upotenenom fitnesscentre.“ A to je aj dôvodom zdravotnej nepohody čoraz väčšieho percenta ľudí.

Moderné administratívne budovy plné nástrah

Typickým znakom dnešnej doby sú moderné administratívne zasklené budovy, v ktorých trávia denne osem a viac hodín tisícky ľudí. V mnohých sa nedajú otvoriť okná, takže môžete zabudnúť na prísun čerstvého vzduchu. Nuž, a keď sa v priestoroch dobre nevetrá, zráža sa tam vlhkosť, vznikajú plesne a následne alergie. Cirkuláciu vzduchu tam síce zabezpečuje klimatizácia, ktorá nasáva vzduch z ulice, ale ak sa jej filtre pravidelne nečistia, veľmi jednoducho sa stanú roznášačom baktérií a plesní a citlivejší ľudia to hneď pocítia na svojej zdravotnej nepohode, ktorá sa prejavuje alergickými reakciami či bolesťami hlavy.

Sick building syndrome podľa WHO

Pôvodný anglický názov Sick building syndrome (SBS) oficiálne uznala Svetová zdravotnícka organizácia v roku 1982. Označuje choroby, ktoré majú ľudia bývajúcí či pracujúci v nevhodných budovách. V takých, ktoré sú postavené na nevhodných miestach, sú v nich použité nevhodné materiály a sú zle navrhnuté. Takéto budovy majú negatívne účinky na naše zdravie. Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) trpelo v roku 2002 zdravotnými problémami spojenými so syndrómom nezdravých budov asi 60 % obyvateľov USA a Európy. Novšie údaje zatiaľ nie sú k dispozícii, ale predpokladá sa, že toto percento sa neustále zvyšuje.

TYPICKÝM ZNAKOM
DNEŠNEJ DOBY SÚ MODERNÉ
ADMINISTRATÍVNE ZASKLENÉ
BUDOVY, V KTORÝCH TRÁVIA
DENNE OSEM A VIAC HODÍN
TISÍCKY ĽUDÍ.

Zlé osvetlenie a elektromagnetický smog

Ďalším problémom najmä administratívnych budov je nevhodné osvetlenie. Optimálne by bolo pracovať len za prirodzeného svetla, ale

to je, samozrejme, nereálne. Zaľudňovanie miest nám berie prirodzené svetlo. Ľudia sú často nútení pracovať úplne bez prístupu denného svetla. V tej chvíli si ich oči nie sú schopné od umelého svetla odpočinúť a to pri dlhodobom pôsobení škodí zraku. Veľmi nebezpečná je obrovská koncentrácia elektromagnetického smogu z počítačov, mobilov či registračných pokladníc. To všetko na relatívne malom priestore. Aj rôzne agresívne chemické náterové látky používané pri realizácii interiérov dlhodobo vylučujú do ovzdušia nepríjemné pachy a chemické prvky.

Všímajte si materiály

Ak chcete mať teda „zdravú“ domácnosť, určite si pred kúpou nábytku naštudujte, z čoho je vyrobený. Dnes už existuje v nábytkárskom priemysle niekoľko emisných tried podľa množstva formaldehydu a ostatných prchavých organických látok, ktoré sa z neho uvoľňujú do ovzdušia.

Čo sa týka podlahovín, vlnený koberec má určite iné a lepšie vlastnosti ako koberec vyrobený zo syntetických vlákien. Tie obsahujú množstvo chemických látok a o ich účinkoch na náš organizmus zatiaľ nevieme všetko. Rovnako je to i s laminátom a linoleom. Drevenej podlahe sa z hľadiska pocitu aj zdravotných účinkov určite nič nevyrovná.

Pri farbách si treba všímať, či sú určené do vnútorného priestoru budovy alebo do exteriéru. Interiérové farby majú iné zloženie ako exteriérové, ktoré môžu obsahovať vyššie koncentrácie zapáchajúcich látok nebezpečných pre zdravie.

Moderné sú otvorené pracovné priestory, takzvaný open space. Preukázalo sa však, že v jednom priestore by nemalo byť spolu viac než desať pracovných miest. Inak sa hluk znásobuje a môže zapríčiniť napríklad vznik kardiovaskulárnych ochorení či zvyšovať krvný tlak.

Ako sa brániť?

Samozrejme, nový, bezpečný a absolútne zdravý domov si vie „od podlahy“ postaviť len malé percento ľudí. Čo by však mohol v rámci svojich možností urobiť bežný človek, aby eliminoval negatívne vplyvy syndrómu chorých budov na svoje zdravie? „Odpoveď nie je jednoduchá a závisí od toho, či sa podarí nájsť hlavnú príčinu nepodariť identifikovať, prípadne ak sa nedá odstrániť, postihnúť by nemal budovu užívať,“ povedal nám MUDr. Richard Imrich.

Nuž, treba si teda dôkladne zvážiť, čo všetko sme ochotní a schopní urobiť pre zdravie seba a svojich detí. Porozmýšľať o tom, ako žijeme, ako to zlepšiť, ako sa vyvarovať možných zdravotných komplikácií, ktoré vyplývajú z nevhodného prostredia či zariadenia, ktoré nás denne obklopuje. To je prvý krok. A ak spoznáme a pomenujeme najväčšie riziká, začneme s ich elimináciou. Naše zdravie sa nám o pár rokov poďakuje.

Šesť krokov, ktoré vedú k zdravšiemu vnútornému prostrediu:

- 1** Otvárajte okná a vetrajte aspoň tri- až štyrikrát denne.
- 2** Počas sprchovania majte na kúpeľni zavreté dvere a zapnite odsávač.
- 3** Počas varenia zapnite digestor a otvorte okná v kuchyni.
- 4** Zbytočne nepáľte vnútri sviečky a preferujte prírodné materiály.
- 5** Bielizeň sušte vonku, predídete vzniku plesní.
- 6** Pravidelne upratujte! Získate kondíciu a vyhnete sa dýchaniu prachu.

Riešením do budúcnosti je rozmach zelených budov, ktoré sú konštruované pomocou technológií, ktoré na zdravie človeka vplyvujú čo najmenej. Patrí medzi ne napríklad aj systém dvojitého opláštenia, ktorým sa môže pochváliť budova Národnej banky Slovenska.

Názor architekta
Ing. arch. Michal Ondrejčo

Syndróm nezdravých budov reprezentuje skupinu budov, ktoré boli v rôznych aspektoch zle navrhnuté a negatívne ovplyvňujú ľudí, ktorí v nich žijú, pracujú či trávia svoj čas. Najvýraznejší vplyv má na naše zdravie vnútorné ovzdušie. Základným pravidlom na udržanie dobrej vnútornej kondície ovzdušia je pravidelné a dostatočné vetranie. Fasáda budovy spolu so všetkými otvormi by mali zabezpečovať prirodzenú aeráciu, čo je výmena vzduchu štrbinami, prieduchmi medzi interiérom a exteriérom. Týmto pravidlom by sme sa mali riadiť aj pri rekonštrukciách starších budov. Pri nich dochádza často k neodbornému zatepleniu v kombinácii s využitím nekvalitných plastových okien. Budova tak dostatočne nedýcha a v interiéru sa hromadí vlhkosť, čo vidno napríklad na rosení okien počas zimných mesiacov. Vnútorné prostredie sa tak stáva vlhkým a podporuje vznik plesní. Samotná budova by mala byť postavená z netoxických, ľahko odstrániteľných materiálov. Základy nesmú prepúšťať vodu a vlhkosť zo zeme a podzemné priestory by mali byť dostatočne odvetrané. V interiéru sa treba vyvarovať využívaniu toxických materiálov, prevládať by mali prírodné. Vnútorné prostredie by malo mať stabilnú teplotu, odvetranie a vlhkosť.

Vlastnosti ovzdušia zlepšuje aj využitie zelene. Aj tu, samozrejme, treba dávať pozor na správny výber rastlín. Budovy nás ovplyvňujú aj svetelnými podmienkami. Svetlo má byť pri každej aktivite dostatočné, ideálne prirodzené, no nemalo by byť oslňujúce. Kombinácia dostatočnej plochy okenných otvorov v kombinácii s adekvátnym tienením vytvorí správnu svetelnú pohodu.

TEXT: Katarína Barošová
FOTO: isifa/Shutterstock, archív

Budova, v ktorej človek žije, by mala byť postavená z netoxických, ľahko odstrániteľných materiálov.

Svietniky

z nožičiek pod nábytok

Ich základ tvorí masívne, hladko opracované drevo. Vďaka nemu sú stabilné a nadčasovo krásne. A čo je najlepšie, vyrobíte si ich za necelú hodinu!

Potrebuje

- ✓ drevené nohy pod nábytok v rôznych tvaroch
- ✓ drevené krúžky na závesy, menšie bambusové misky
- ✓ pevné lepidlo
- ✓ kovové podložky pod sviečky
- ✓ akumulátorový skrutkovač s vrtákom do dreva
- ✓ bielu kriedovú farbu
- ✓ široký plochý štetec
- ✓ brúsnu hubku alebo jemný brúsny papier
- ✓ matný bezfarebný lak v spreji
- ✓ papierovú lepiacu pásku
- ✓ univerzálnu bielu farbu
- ✓ čiernu tónovaciu farbu

Ako na to

- 1** Nožičky pod nábytok lepíme na seba, kombinujeme s krúžkami na závesy alebo s bambusovými miskami.
- 2** Do poslednej nožičky vyvrtáme tenkú dierku.
- 3** Do diery vlepíme kovovú podložku pod sviečku.
- 4** Svetník natrieme farbou.
- 5** Po uschnutí farbu zbrúsime.
- 6** Prebrúsené časti prelakujeme.

Tip:

Nožičky pod nábytok sa vyrábajú v rôznych tvaroch, preto sa v jednom svetníku môžete pohrať s niekoľkými kombináciami. Skúste využiť aj krúžky na závesy. Svetník je stabilnejší, keď na posledný diel prilepíte malú bambusovú misku.

Text a foto: Jana Ardanová

Moderátor Patrik Herman Vysnívaný byt hľadal viac ako desať rokov

Poznáme ho z televíznych obrazoviek, kde sme dlhé roky s napätím sledovali jeho boj za lepší svet v relácii Lampáreň. Oblíbenú tvár markizáckeho Reflexu, Patrika Hermana (44), sme navštívili v jeho útulnom mezonetovom byte v bratislavskej Petržalke. Sám tu neváhal priložiť ruku k dielu a zútulniť si bývanie podľa vlastných predstáv.

Do hlavného mesta ste prišli, podobne ako mnohí iní, za prácou. Kým ste získali vlastnú strechu nad hlavou, určite ste si prešli rôznymi podnájmami, však?

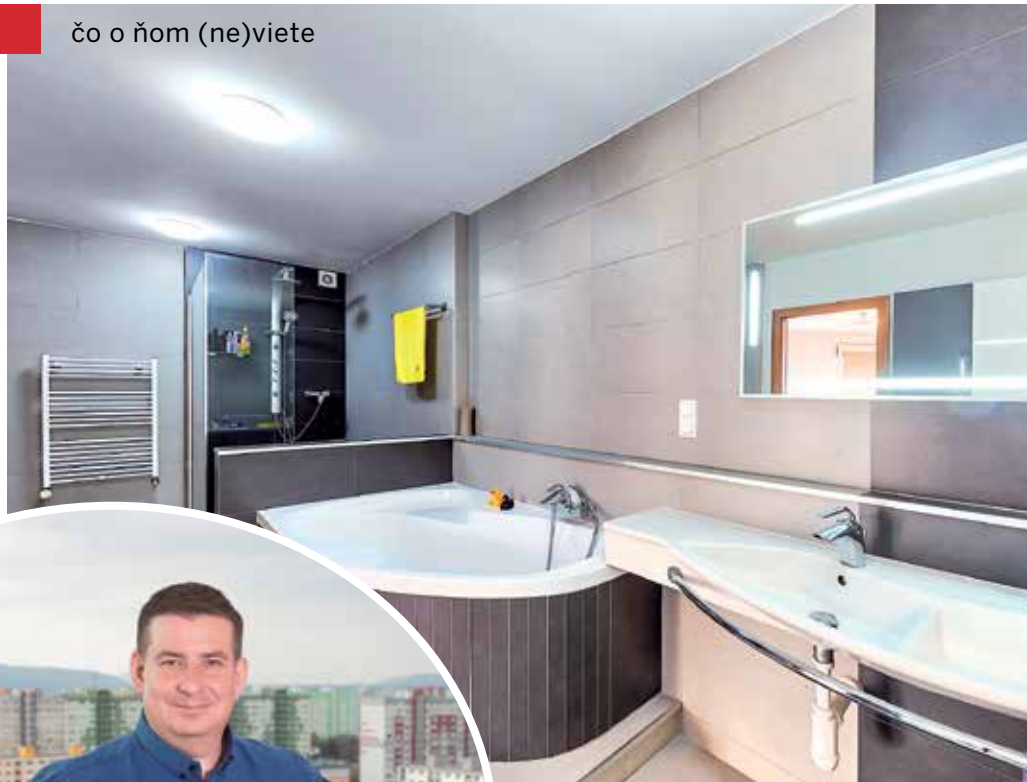
Áno, bolo ich dosť. Tento byt je mojou štrnástou adresou. Mojim prvým vlastným bývaním bola maličká garsónka v Trnave.

22 rokov v Markíze

Rodený Trnavčan Patrik Herman vyštudoval politológiu. V Markíze pracuje nepretržite od roku 1996. Začínal v Televíznych novinách, neskôr prešiel do publicistických relácií, kde sa venoval problematike kriminality, vnútornej bezpečnosti, investigatívnym témam a občianskoprávnym problémom.

Keď som sa prisťahoval do Bratislavy, dlhé roky som býval v podnájmoch. Kúpy vlastného bytu som sa obával. Veľmi som sa bál zadlženia a stále som sa držal zásady, že si nesmiem brať žiadne pôžičky. Dnes už viem, že to bola chyba. Hypotéku alebo úver na bývanie je treba začať riešiť čím skôr. Ak človek býva v podnájmoch, zbytočne investuje do cudzieho, a nie do vlastného bývania. Toto opakujem aj môjmu bratovi, ktorý takto stále v Bratislave býva. Odporúčam to aj iným mladým ľuďom. Ak majú stabilnejšie zamestnanie, nech uvažujú o vlastnom bývaní čo najskôr. Vtedy sa totiž splátky úverov dajú rozložiť na viac rokov a je to „bezbolestnejšie“.

Čím si vás získal byt, v ktorom žijete?

A prečo ste sa rozhodli pre Petržalku?

Dlho som býval vo štvrtom bratislavskom okrese, aby som to mal blízko do práce – v Lamači, Dúbravke a napokon v Devínskej Novej Vsi, ktorú som si zamiloval. Po 10 rokoch ma z nej vyhnala nekontrolovaná výstavba a nešťastne riešená doprava okolo novej obchodnej štvrte v Boroch, ktorá obyvateľom Devínskej neuveriteľne skomplikovala a predĺžila cestu domov. Žiadny „cestný bypass“, ktorý by nás ušetril stáť v kolónach pre nepremyslene umiestnený semafor či kruhové objazdy, ktorými si developeri vyriešili prírastok k svojim obchodom. Moja cesta do Markízy či do centra mesta odrazu trvala dvakrát aj trikrát dlhšie. Začal som si teda hľadať bývanie v inej mestskej časti a netušil som, že raz aj ja budem „chalan z Peeeržky“. (smiech) Táto štvrť je totiž stále verejnosťou vnímaná ako betónová džungľa. Dnes to už ale dávno nie je pravda. Platilo to možno za socializmu, ale v súčasnosti je Petržalka krásna, zelená. Zlepšila sa infraštruktúra. Pri výbere bytu

rozhodlo hlavne súkromie. Hľadal som ho viac ako 10 rokov. Oceňujem terasu, kde môžem vyjsť aj v trenírkach a nikto ma nevidí. Bývam na najvyššom poschodí a netrápi ma hluk od susedov. V tejto časti Petržalky nie je ani veľký problém s parkovaním. Toto všetko ma presvedčilo.

Váš byt si prešiel úpravami. Čo konkrétne ste rekonštruovali?

Pôdorys žiadnej izby nie je obdĺžnikový ani štvorcový. Najprv som sa toho zľakol, ako to zvládnem s jeho zariadením, ale napokon som to veľmi ocenil. Vážna rekonštrukcia čakala iba kúpeľňu. Chcel som v nej dosť miesta a prístup denného svetla. Nechcel som sa obťažovať bruchom o práčku a zadkom o umývadlo, keď pôjdem do sprchy... (smiech) A nemám rád zatuchnutý puch v nevyvetranej kúpeľni odkázanej iba na nejaký úbohý ventilátor. Mrzí ma, že dnes architekti plánujú kúpeľne a sociálne zariadenia do stredu bytových jednotiek a bytových domov, bez okien a také maličké, že keď si čistíte zuby, laktom robíte diery do steny... (smiech) Takto máte kúpeľňu, ktorá vám plesnivie, zapácha a nie je prirodzene odvetraná. Prebúral som teda jednu zo stien a zväčšil som kúpeľňu tak, aby získala vlastné okno. A keďže som typický Slovák, ktorý má rád, keď všetko bliká a svieti, urobil som si ambientné osvetlenie. (pozn.: osvetlenie za pomoci LED pásov) Nemám rád, keď som holý v žiare reflektorov – niekedy je lepšie sa nevidieť... (smiech)

Pri úpravách bytu si človek často s rôznymi majstrami užije svoje. Aké sú vaše skúsenosti?

Tiež to boli galeje. V tom čase som pôsobil v Lampárni. Možno si poviete, že si majstri

dávali pozor, aby sa neocitli pred kamerami. Nuž, nedávali... Ľudia sú ľudia, Pat a Mat majú na Slovensku veľa dvojníkov... Niektoré chyby sa prejavili hneď, iné s odstupom času. Opravy budú nákladné a časovo náročné. Dobrí majstri sa hľadajú naozaj ťažko. Máme tony inžinierov, tisíce vysokoškolákov, ale po „majsterských“ profesiách musíte pátrať. Vypadáva mi špárovanie medzi obkladačkami v kúpeľni, vŕzgajú drevené schody a potrebujem zasieťovať terasu, aby mi ju neznečistovali holuby. Firma s dobrými referenciami, ktorú som našiel, má však toľko objednávok, že prídu možno o pol roka. Dovtedy sa asi prezlečiem za strašiaka a budem holuby strašiť sám. (smiech)

Všimla som si, že vo vašom byte majú čestné miesto rôzne moderné „vychytávky“...

Keďže mám rád poriadok a som pracovne veľmi vyťažený, mám doma robotické vysávače. Okrem toho je tu všetko podsvietené. Nielen kúpeľňa, o ktorej sme sa rozprávali. Mám podsvietený televízor, zábradlie na balkóne a terase, svieti mi dokonca záchodová misa, aby mi v noci prudké svetlo nevypálilo oči... (smiech) Nechcel som, aby bol byt sterilný. Páči sa mi atmosféra, ktorú takéto svetlo vytvára. Zaobstaral som si aj komunikačnú vychytávku od Googlu. Môžete sa ho spýtať na čokoľvek, vždy vám veľmi slušne odpovie.

Srdcom každého domova je kuchyňa. Čo tá vaša? Ste zdatný kuchár?

Možno vo mne niekde hlboko drieme kuchársky talent, ale ešte ho nikto neprebudil.

Ani ja nie. Žiaľ, veľa času trávim v práci a sem chodím len prespávať. Kuchyňa pre mňa nie je prioritná. Hlavne, že je tu dosť priestoru na skladovanie polotovarov... (smiech)

Aj vy ste riešili dilemu – byť v meste alebo dom na dedine? Ste spokojný so svojou voľbou?

Pomáha tým, čo to potrebujú

Patrik Herman s Janou Pifflovou-Špankovou založili patientske združenie Europacoln Slovensko a Alianciu Nie rakovine na pomoc onkologickým pacientom a ich príbuzným. „Začali sme šíriť osvetu. Cestujeme po Slovensku s obrovskou nafukovacou maketou hrubého čreva, prevádzkujeme infolinku a poradne v onkologických ústavoch v Bratislave a v Košiciach, v ktorých bývalí pacienti poskytujú podporu a poradenstvo súčasným. Sme tu pre tých, čo to potrebujú,“ hovorí moderátor.

Láka ma ísť niekam do ticha, kde by som mal svoj priestor a nemal by som steny spojené so susedom. Ak by som si mohol vybrať, bol by to samostatný dom s pozemkom, nie radová zástavba. Ale pri mojom životnom tempe by som starostlivosť oň nezvládol. Na rodinný dom musíte mať čas a ja ho nemám. Určite by nadišiel deň, kedy by som sa k vchodovým dverám musel presekávať prerastenými kríkmi a burinou ako princ Bajaja. (smiech)

Dvadsaťdva rokov na obrazovke dá človeku poriadne zabráť. Nepostihol vás ešte syndróm vyhorenia?

Budem úprimný, už som sa ocitol na jeho hranici. Niekoľkokrát. Uvedomujem si, že to niekedy s prácou preháňam. A mnohé veci si pripúšťam viac, ako je zdravé. Ale som už raz taký. Občas príde vyčerpanosť a frustrácia, ktorá vás úplne odstaví. Našťastie, vždy sa nájde niekto alebo niečo, čo vás opäť naštartuje. A práve môj byt je únikom pred všetkým. Užívam si, keď môžem mať svoj pokoj.

Okrem práce v televízii ste aj tvárou osvetových kampaní v boji proti rakovine.

Detstvo a mladosť som prežil obklopený láskou rodinných príslušníkov. Okolo dvadsiatky však prišiel zlom a moji milovaní začali z môjho sveta odchádzať. Najväčšou ranou bol odchod môjho ocina pred 13 rokmi. Dovtedy sme nemali zlú skúsenosť s onkologickým ochorením a mysleli sme si, že sa nás to netýka. V čase, keď môj ocino bojoval, snažil som sa nájsť cesty, ako ho zachrániť. Keby som vedel to, čo viem dnes, možno ešte mohol žiť. Nevedomosť zabíja. Dodnes si to vyčítam. Obyčajný preventívny test na rakovinu hrubého čreva mohol odhaliť ochorenie včas... Môj ocino bol veľmi inteligentný, otvorene sme rozoberali tieto veci a povedal mi: „Synu, keď sa to nepodarí, sprav všetko pre to, aby takéto peklo nezažívali v iných rodinách. Máš na to, ľudia ňa počúvajú.“ Aj preto to robím.

Text: Miroslava Juričková

Foto: Miro Pochyba

Najštylovejší časopis o bývaní

nájdete v predajniach tlače len za 1,63 €!

poradca s dobrým vkusom

www.mojdom.sk

Medzi sviežou zeleňou aj v zime

Zimná záhrada už ani v našich končinách nie je ničím výnimočným. Stretnúť sa možno s jej rôznymi typmi a veľkosťami, s ukázkovými aj nevhodnými riešeniami. Víťanou súčasťou týchto priestorov, ktorá však často skôr chýba, je zeleň.

Strelícia prežiar každú temperovanú zimnú záhradu.

Do novej zimnej záhrady sa často jednoducho presunú najväčšie izbové rastliny, ktoré v byte prekážali. To ale nie je ideálne riešenie, tento priestor má väčší potenciál, zaslúži si iný prístup.

Subtrópy

V zimnej záhrade, kde bude počas zimy udržiavaná teplota 12 až 18 °C, môžete pestovať široké spektrum rastlín zo slnečného Stredomoria. Môžete si zvoliť kvitnúce druhy, druhy s atraktívnymi listami, dokonca aj plodiace. Rastliny tu môžete pestovať celoročne. Bude však lepšie, ak ich koncom jari presuniete von – do záhrady, na balkón alebo terasu. Väčšina rastlín zo subtrópov si žiada slnko a teplo, preto je dôležité, aby im to zimná záhrada poskytovala. Počas zimy a v nočných hodinách môže teplota v takomto type zimnej záhrady klesnúť na 10 °C, nie však na menej. Ideálne je do jedného priestoru zvoliť druhy s odlišnými rastovými charakteristikami (vzpriamený, rozložitejší, plazivý rast), väčšie aj stredne veľké exempláre. Výsledný efekt bude potom zaujímavejší.

Vhodné rastliny do temperovanej zimnej záhrady:

figovník, kávovník, vavrín, granátovník, agáva, bugenvilea, ľufok, oleander, mučenka, citrusy, kamélie, olivovník, gardénia, eukalyptus, rozmarín, agapant, aspidistra, trachykarp, kasia, strelícia, ibišteľ, kaktusy, sukulenty a ďalšie.

Skôr než zariadíte zimnú záhradu rastlinami, rozhodnite sa, akú teplotu v nej budete udržiavať a či budete mať čas na starostlivosť o zeleň.

V zimnej záhrade s celoročnou teplotou viac ako 18 °C sa darí rastlinám z trópop.

Trópy

Ak sú vám bližšie rastliny pochádzajúce z teplejších, tropických oblastí, v zimnej záhrade musíte teplotu počas zimy udržiavať medzi 18 až 22 °C. V noci môže mierne klesnúť. Zároveň je potrebné zabezpečiť vyššiu vlhkosť vzduchu a obmedzenejší prísun svetla, hlavne v lete. Tu by mali zostať rastliny celoročne, avšak s tým, že v lete je potrebné priestor pritieniť. Nevypĺača sa kombinovať všetky možné druhy. Vytvorte si zoznam vhodnej zelene. Rastliny môžete pestovať v nádobách, priamo v substráte alebo hydroponicky, prípadne v pôde v špeciálne vytvorených vyvýšených záhonoch. Tento priestor môže byť rozšírený v obytnej časti bytu a nemusí byť špeciálne oddelený. Zaujímavým trendom je pestovanie zelene vertikálnym spôsobom, čo môžete výborne využiť aj v priestore zimnej záhrady.

Vhodné rastliny do vykurovanej zimnej záhrady:

figovník (fikus), monstera, šeflera, antúrium, lopatkovec, bromélia, banánovník, nefrolepka, dracéna, maranta, alokázia, orchidea a ďalšie

Tip autora

Rastliny by nikdy nemali priestor zimnej záhrady úplne zaplniť. Myslite aj na nábytok a na miesto, kadiaľ sa bude prechádzať.

Nie každý chce mať zo zimnej záhrady džungľu. Menej je často viac. Postačí, ak do nej dáte aspoň dve reprezentatívne rastliny a niekoľko stredne veľkých.

Starostlivosť

Najdôležitejšia je zálievka. Najintenzívnejšia by mala byť v lete, vtedy treba zalievať podľa potreby aj dvakrát denne. V zime potreba vody mnohých rastlín klesá, týka sa to hlavne subtropickú zelene v temperovaných zimných záhradách, kaktusov a sukulentov. Na zálievku sa hodí najviac odstáta (ideálne dažďová) voda s izbovou teplotou. Ak máte väčšiu zimnú záhradu, oplatí sa porozmýšľať nad automatickou (kvapkovou) závlahou. Počas vegetačného obdobia bude potrebné

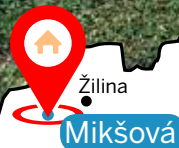
rastliny prihnojovať, vďaka tomu budú pôsobiť vitálnejšie a bohatšie rozkvitnú. V zimných záhradách musíme pravidelne vetrať, rastliny však nemajú stáť v prievane. Môže sa tak totiž zvýšiť ich náchylnosť na choroby a škodcov. Pribežne treba rýchlorastúce druhy redukovať rezom a udržiavať v rozumných rozmeroch.

Text: Daniel Košťál
Foto: isifa/Shutterstock

Je skvelé, keď život hrá s vami a nie proti vám. Keď si dlhodobo sporíte a pripravujete sa na budúcnosť, potom si vyberiete miesto, kde chcete žiť, dom, v ktorom budete bývať. A keď príde čas na zabezpečenie si zvyšku potrebných financií, usmeje sa na vás šťastie. A to, ako vieme, praje pripraveným.

Klienti PSS sa rozhodli
pre stavbu útulného
bungalova.

Šťastie praje pripraveným

Žilina

Mikšová

• Bratislava

Domov našli v Mikšovej

Obec sa spomína od roku 1526. Jej staršie a cudzojazyčné pomenovania boli: Miksófalva (1526), Mikšová (1773); po maďarsky Miksófalva. Patrila zemianskej rodine Maršovských. V roku 1598 mala 18 domov, v roku 1828 ich už bolo 43 s počtom obyvateľov 239. V roku 1909 bola obec pripojená k Malej Bytči.

Kuchyňu si zariadili účelne a prakticky.

Banka, ktorej verili od malička, ich opäť nezradila a znova im pomohlo pravidelné a dlhodobé sporenie na účte stavebného sporenia. Požičané prostriedky spolu s peniazmi, ktoré získali za predaj svojho žilinského bytu, im stačili nielen na výstavbu rodinného domu, ale aj na jeho zariadenie.

Manželia Novákovci sa klientmi Prvej stavebnej sporiteľne stali skôr, ako si naplno dokázali uvedomiť výhody tohto rozhodnutia. „Mala som 14 rokov, keď mi rodičia uzatvorili zmluvu o stavebnom sporení a začali mi na ňu sporiť. Keď som dospelá, pokračovala som v tom akosi prirodzene aj sama,“ začína svoje rozprávanie pani Erika s tým, že podobný štart do sveta dospelých mal aj jej manžel Vladimír.

Z bytu do rodinného domu

Dvaja ľudia s podobnou krvnou skupinou si vďaka PSS zabezpečili svoje prvé bývanie. Ako sporiaci klienti si mohli požičať za tých najvýhodnejších podmienok. Výsledkom

bol ich prvý spoločný byt v Žiline. Mali tam prácu, priateľov... ale s príchodom syna Adama na svet sa zmenili ich priority. „Povedali sme si, že byt potrebujeme vymeniť za rodinný dom. Túžili sme po väčšom pozemku v blízkosti prírody, niekde v tichej a bezpečnej lokalite. Hľadali sme najprv v Žiline a okolí. Márne. Napokon nám pomohla manželova rodina. Boli ochotní predať nám stavebný pozemok v obci Mikšová,“ vysvetľuje Erika.

Keď pomôže len PSS

Mikšová sa nachádza asi 25 kilometrov od Žiliny, neďaleko Bytče v susedstve rovnomennej vodnej nádrže. Stavebný pozemok mladých manželov má

1 800 m². Kúpili si ho za peniaze, ktoré si sami nasporili. Na výstavbu rodinného domu si však opäť museli zobrať úver. Najprv navštívili banku, v ktorej majú zriadený bežný účet. Nepochodili. Potom sa porozhliadli v bankách, ktoré sa predbiehajú vo vyhláseniach, že majú tie najvýhodnejšie úverové podmienky. Ani v nich úver nedostali. Vtedy sa na nich usmialo spomenuté šťastie v podobe PSS. Banka, ktorej verili od malička, ich opäť nezradila a znova im pomohlo pravidelné

a dlhodobé sporenie na účte stavebného sporenia. Požičané prostriedky spolu s peniazmi, ktoré získali za predaj svojho žilinského bytu, im stačili nielen na výstavbu rodinného domu, ale aj na jeho zariadenie. „Je naozaj úžasné, keď ľudia pochopia zmysel stavebného sporenia a jeho výhody dokážu využiť vo svoj prospech. To je aj prípad tejto mladej rodiny. A mňa mimoriadne teší, že hoci šťastie skúšali aj inde, napokon sa aj tak vrátili k nám, pretože my sme im reálne dokázali pomôcť,“ konštatuje Danka Hložná, obchodná zástupkyňa PSS.

Až po dôkladnom prieskume

„Rozhodli sme sa pre drevozod. Najprv som sa stretol s ľuďmi, ktorí ho už mali, a pýtal som sa ich na to, ako sa im býva, koľko platia za energie, akú majú tepelnú pohodu v izbách. Po dôkladnom prieskume sme si povedali, že takýto bungalov bude pre nás tá správna voľba,“ hovorí Vladimír. Neveľký bezbariérový dom žiariaci slnečnou jasnou oranžovou farbou s tromi izbami, kúpeľňou spojenou

Rodičovskú spálňu
zútulnil drevený
nábytok.

Aj v detskej izbe
sa nachádzajú
doplňky vo
sviežich farbách.

s toaletou a technickou miestnosťou nie je podpiwničný. Stojí na betónovej doske. Zato je celý kvalitne zateplený. „V každej miestnosti máme elektrické podlahové kúrenie. Vodu, ktorú ťaháme zo studne na dvore, zohrievame v 110-litrovom kotle. Elektrinu používame na svietenie aj na varenie. Mesačne nás to stojí 65 eur. Ten, ktorý ma presvedčil o správnosti tohto riešenia, mi sľúbil, že ak mi mesačný predpis prekročí stovku, tak zvyšok doplatí

z vlastného,“ smeje sa Vladimír. Zatiaľ to však ani zďaleka nehrozí. Nad vykurovaním domácnosti bdejú termostaty umiestnené v každej z miestností. A o pohodu v dome sa rovným dielom starajú všetci traja jej obyvatelia. Pre PSS je radosť pomáhať takýmto klientom.

Text: Robert Juriš
Foto: Miro Pochyba

DANKA HLOŽNÁ,
obchodná zástupkyňa PSS Žilina:

„Pre Prvú stavebnú sporiteľňu pracujem už 17 rokov. Osobitne ma teší, keď sa mi podarí vybudovať si dlhodobý vzťah s klientom, ako sa to stalo aj v tomto prípade. Pomohla som im získať prvé spoločné bývanie a neskôr tiež vysnívaný rodinný dom. Pravda, bez ich uvedomelého prístupu k zodpovednému sporeniu si na účte stavebného sporenia by to nebolo možné. Spoločne sa nám však podarilo dosiahnuť ciele, ktoré si stanovili. A ja som rada, že som mohla byť aktívne pri tom.“

Vy sa pýtate... ... my odpovedáme

NA VAŠE OTÁZKY ODPOVEDÁ

Mgr. Andrej Vida,
vedúci odboru
manažment produktu
Prvej stavebnej sporiteľne.

Ako na stavbu rodinného domu

Mám u vás stavebné sporenie už 7 rokov. Na jar ideme s manželkou stavať rodinný dom a uvažujem, či je lepší úver od vás alebo si mám zobrať na zaplatenie stavby hypotéku. Čo mi poradíte?

Nepoznáme konkrétne parametre a podmienky ponúk, ktoré vám môžu ponúknuť hypotekárne banky. Radšej vám však predstavíme výhody nášho úveru, ktorý je primárne určený na stavbu domu. Po prvé, na zabezpečenie úveru nepotrebujete inú nehnuteľnosť – záložným objektom bude vaša budúca stavba. Po druhé, výstavbu budeme financovať podľa toho, ako bude stavba rásť. Znamená to, že finančné prostriedky budete mať pripravené postupne práve vtedy, keď ich budete potrebovať. A po tretie, ako náš sporiaci klient získate takýto úver s nízkou úrokovou sadzbou a so splatnosťou až 30 rokov. To pre vás znamená nízku mesačnú splátku. Podrobnejšie informácie o úvere a konkrétnu ponuku vám ochotne poskytne ktorýkoľvek z našich obchodných zástupcov.

Kedy uzatvoriť sporenie dieťaťa

O necelý mesiac očakávame prírastok do rodiny. Vieme, že sa u vás dá sporiť aj deťom. Kedy sa nám oplatí najviac uzatvoriť takúto stavebnú sporenie?

Detské sporenie využíva dlhodobo viac ako pätina našich klientov. To je dôkazom toho, že ide o výborný, rokmi osvedčený sporiaci produkt. Uzatvorenie zmluvy Junior extra je najvýhodnejšie do jedného roka od narodenia dieťaťa. Získate ho vtedy bez poplatku na uzatvorenie. Nasledujúce sporenie môžete prispôbiť pokojne svojim možnostiam. Výška mesačného či ročného vkladu nie je vopred pevne stanovená. Ďalšia „výhodnosť“ závisí od toho, na čo plánujete stavebné sporenie použiť v budúcnosti. Odporúčame vám preto stretnutie s naším obchodným zástupcom, ktorý prispôbi stavebné sporenie vašim individuálnym potrebám. Kontakty nájdete na www.pss.sk alebo nám zavolajte na číslo 02/58 55 58 55.

Fixácia úrokovej sadzby úveru

Ak by som sa rozhodol pre úver od PSS, na aký čas budem mať fixovanú úrokovú sadzbu?

Fixácia úrokovej sadzby závisí od toho, aký typ úveru budete čerpať. Ak máte po predchádzajúcom sporení nárok na stavebný úver, môžete počítať s fixáciou úrokovej sadzby na celé obdobie splácania úveru, čo môže byť až 20 rokov. Vďaka tejto garantovanej (a nízkej) sadzbe si viete naplánovať mesačné výdavky na dlhý čas vopred. V prípade, že máte stavebné sporenie iba krátko alebo ho nemáte vôbec, môžete využiť náš najobľúbenejší medziúver s konštantným splácaním. Pri tomto type úveru je fixácia úrokovej sadzby až 5 rokov. Viac informácií o parametroch našich úverov a ich splácaní nájdete na stránke www.pss.sk.

Napíšte nám

Máte aj vy otázku súvisiacu so stavebným sporením v Prvej stavebnej sporiteľni? Radi vám odpovieme, stačí sa spýtať.

Svoje otázky posielajte:

>> e-mailom na adresu doma@pss.sk

>> alebo poštou na adresu

**Prvá stavebná sporiteľňa (časopis DOMa),
Bajkalská 30, P. O. Box 48,
829 48 Bratislava.**

Nech má všetko svoje miesto!

Určite to poznáte aj vy. Vecí je veľa, miesta málo. Naučiť sa dokonale využívať priestor je teda v mnohých domácnostiach alfou i omegou. Tu sú tipy, ako môžeme skladovacie priestory funkčne využiť na maximum.

1 Priateľské k rozpočtu

Prednosťou otvorených políc je ich ľahkosť a variabilita. Ak tam potrebujete uložiť veci, ktoré sa nekamarátia s prachom, uložte ich do prehľadných boxov a krabíc. Výborné sú drevené debničky, ktoré si uložíte do tvaru, aký potrebujete.

Skôr ako začnete nakupovať nové skrine, pretriedzte svoje veci a nechajte si len tie, ktoré naozaj potrebujete.

2

Využite kolieska

Výrobcovia kuchýň ponúkajú rôzne organizéry do skriniek. Skvelou voľbou sú pojazdné stolíky a kontajnery.

3

Nebojte sa výšky

Chcete úložný priestor pod posteľou? Skúste ju zdvihnúť do výšky kolien. Získate tak miesto, kde môžete umiestniť zásuvky na bielizeň, školské pomôcky alebo hračky.

Hra na schovávačku

Ak potrebujete praktické „úložisko“ a máte doma schodisko, bolo by hriechom priestor pod ním nevyužiť.

4

5

Dajte šancu fantázii

Túžite po šatníku, no spáľňa je na to primaná? Pohrajte sa s dispozíciou bytu. Aj v nevelkých chodbách a výklenkoch môže vzniknúť šatník snov. Niekedy stačí na chodbe vedúcej do kúpeľne presunúť dvere z jednej steny na druhú.

Text: Kristína Falťanová
Foto: Bloomingville, IKEA, isifa/Shutterstock

6

Rýchle riešenie

Aj vaše skrine praskajú vo švíkoch? Nemusia! Skúste uložiť čiapky, šatky, rukavice a ponožky do šikových nástenných vrecúšok.

Z domu na spadnutie – oceňovaná rekonštrukcia

Každý, kto si obytný dom na Novomeského ulici v Žiari nad Hronom pamätá v pôvodnom stave, nám dá za pravdu, že ak nejaká budova akútne potrebovala rekonštrukciu, tak práve táto! To, čo sa tu podarilo vlastníkom bytov, dokonca spustilo lavínu obnov bytových domov v celom meste. Každý totiž chce bývať lepšie, ak môže. A vďaka PSS môže.

Po skončení stavebných prác sa v roku 2016 spoločenstvo prihlásilo do súťaže o najlepšie obnovený bytový dom. Umiestnili sa na 2. mieste, ocenenie si prevzali na výstave Coneco.

V bytovom dome je 24 bytov, z toho 6 je vo vlastníctve mesta Žiar nad Hronom, ktoré ich prenajíma.

Vďačnosť PSS prejavili obyvatelia aj priamo na svojom dome.

Miroslava Matoušeková,
predsedníčka
spoločenstva

Za všetkým hľadaj ženu. V tomto prípade až dve. O priam neveriteľnú obnovu bytového domu, ktorý postavili v roku 1969, sa postarali dve energické dámy. Nenechali sa odradiť byrokraciou ani počiatočnými obavami nájomcov a dnes práve im dvom môžu obyvatelia ďakovať za krásny dom, v ktorom žijú. Ten mal už v roku 2014 veľmi vážne problémy so statikou pre obvodový múr. Budova bola v havarijnom stave, obyvateľom hrozilo vysťahovanie, a tak predsedníčka spoločenstva Miroslava Matoušekovej neostalo iné, iba kontaktovať obchodnú zástupkyňu PSS Miriam Melišovú so žiadosťou o preverenie možnosti financovania obnovy ich bytového domu.

Súril ich čas

Veľkým nepriateľom pri akýchkoľvek plánoch bol čas. Na odporúčanie statika sa totiž problémy museli riešiť čo najskôr. „V súvislosti s odstránením havarijného stavu bytového domu nám skrsla myšlienka aj na jeho celkovú rekonštrukciu. Obyvatelia potrebovali hlavne zateplenie, výmenu rozvodov a stúpačiek. Trápila ich aj strecha, ktorá zatekala,“ vysvetlila nám obchodná zástupkyňa PSS s tým, že to rozhodne nebolo všetko. Ako prvý bytový dom v Žiari nad Hronom totiž práve tento na Novomeského ulici prejavil záujem o vybudovanie lodžii.

Budova bola pred rekonštrukciou v havarijnom stave.

Predtým

Teraz

Predtým

Teraz

Pomoc prišla od PSS

Ako mnohé iné bytové domy, ani tento nebol výnimkou. Spoločenstvo vlastníkov bytov si dalo vypracovať viacero ponúk financovania rekonštrukcie od rôznych komerčných bánk. Napokon sa však rozhodli pre úver od Prvej stavebnej sporiteľne. „Obhájiť na domovej schôdzi takúto veľkú obnovu s rozpočtom 240 000 eur nebolo jednoduché,“ priznáva predsedníčka spoločenstva Miroslava Matoušková. „Bývajú tu totiž väčšinou starší ľudia a mladé rodiny s deťmi,“ povedala. S centrálou PSS však M. Melišová dohodla splatnosť tohto úveru na 30 rokov, tým sa dosiahli nižšie splátky. „Pre toto spoločenstvo bola dôležitá aj garancia úrokovej sadzby. PSS garantovala vopred dohodnutú individuálnu úrokovú sadzbu pri medziúvere a potom aj v prípade stavebného úveru,“ prezradila obchodná zástupkyňa.

Nečakaný problém

Tu by sa mohol príbeh pekne obnoveného bytového domu skončiť. Ale neskončil sa. Budovy, ktoré si už čo-to odžili, totiž občas vedia ktoré si už čo-to odžili, totiž občas vedľa nemilo prekvapí. „Na jar v roku 2018 sa na mňa predsedníčka tohto spoločenstva opäť s dôverou obrátila. Po každoročnej revízii výťahov totiž dostali obyvatelia ‚stopku‘ na ich používanie a museli riešiť ďalší problém,“ povedala nám Miriam Melišová. Obyvateľom teda neostalo iné, iba zvážiť ďalší postup. Spoločne prediskutovali

možnosti financovania a opravy nového problému. Riešenie sa napokon našlo – opäť vďaka PSS. „Kombináciou splatenia pôvodného medziúveru a zároveň navýšením úveru o ďalších 155 000 eur na výmenu výťahov mohlo spoločenstvo zrealizovať aj tento zámer,“ vysvetlila nám obchodná zástupkyňa s tým, že dnes už nové výťahy, samozrejme, zodpovedajú norme a spoločenstvo úver od PSS zodpovedne spláca. „Všetko išlo ako po masle. Technické veci firmy

zrealizovali poctivo a mne, ako žene, všetko podrobne vysvetlili. Vďaka odborníkom a správne rozhodnutiu vlastníkov bytov sa dnes tešíme z krásnej ‚bytovky‘, usmieva sa M. Matoušková, ktorá sa len tak ľahko nevzdáva. Je totiž telom i dušou športovkyňa. Pracuje ako trénerka kulturistiky, fitnes a nedávno odbehla v Košiciach celý maratón.

Text: Miroslava Juričková

Foto: Miro Pochyba, archív Miriam Melišovej

ING. MIRIAM MELIŠOVÁ,

obchodná zástupkyňa PSS a supervízorka pre právnické osoby, Žiar nad Hronom:

„Myslím si, že každý obchodný zástupca je ochotný urobiť pre našich klientov maximum. Najšť riešenie aj napriek tomu, že sa to najprv zdá nemožné. So svojou prácou som spokojná vtedy, ak je spokojnosť aj na strane klienta. V tomto prípade spokojnosť vlastníkov bytov. Nie je to však vždy jednoduché. Ako sa vraví: sto ľudí, sto chutí. Spokojnosť klienta je pre mňa veľmi dôležitá. Je však podmienená vzájomnou dôverou.“

MAŤ DÔVERU ZNAMENÁ MAŤ MNOŽSTVO VÝHOD!

www.dovera.sk

NOVINKA výhodnejšie zľavy na zľavových portáloch

EXTRA **DODATOČNÁ ZĽAVA 5 %**
na všetky ponuky na stránkach ZľavaDňa, SlevaDne, Boomer

UNIKÁTNE SLUŽBY pre našich poistencov

DÔVERALINKA24

telefonická konzultácia zdravotného problému s lekárom 24/7

DÔVERAGENIO

nástroj na pomoc pri vyhodnotení príznakov zdravotných ťažkostí

ONLINE služby, ktoré používate cez internet

BEZPEČNÉ LIEKY

online informácie o nežiaducich kombináciách liekov

ELEKTRONICKÁ POBOČKA

online komunikácia so zdravotnou poisťovňou

MOBILNÁ APLIKÁCIA DÔVERA

užitočné funkcie a informácie v mobile

SLUŽBY zvyšujúce úroveň komfortu poistenca

50 €

BABYBOX

praktická taška plná užitočných produktov pre deti a ich rodičov doručená kuriérom priamo domov

200 €

PRE KAŽDÉHO Z RODINY

doplátky za lieky a diietetické potraviny na predpis pre deti do 18. roku veku a oboch ich rodičov až do výšky 200 €

do 10 dní

MAMOGRAFIA

vyšetrenie prsníkov už do 10 dní od objednania pre poistenky

až do 15 %

ZĽAVY DO KÚPELOV

zľavy vo vybraných kúpeľoch až do výšky 15%

až do 30 %

ZĽAVY NA CESTOVNÉ POISTENIE

zľavy na cestovné poistenie a poistenie do hôr od poisťovne Generali

OČKOVANIA príspevky na vakcíny*

50 %

PROTI HEPATITÍDE A, B

úhrada z ceny všetkých troch dávok vakcíny

100 %

PROTI HEPATITÍDE A

úhrada na vybranú vakcínu

až do 70 %

PROTI HPV VÍRUSU

z ceny všetkých dávok vakcíny

100 %

PROTI CHRÍPKE

úhrada vakcíny

50 %

PROTI KLIEŠTOVEJ ENCEFALITÍDE

úhrada z ceny všetkých troch dávok vakcíny

PRIPRAVUJEME od 1. 1. 2019

až do 100 €

NA OŠETRENIE U ZUBÁRA**

preplatenie doplatkov za vybrané výkony u zmluvného zubára

Ponuka platí len pre poistencov zdravotnej poisťovne Dôvera.

* Blížšie informácie a kompletné kritériá pre nadštandard, preplatenie doplatkov poistenca za lieky a diietetické potraviny nájdete na www.dovera.sk.

** Benefit je platný od 1. 1. 2019. Viac informácií nájdete na www.dovera.sk.

DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. si vyhradzuje právo na zmeny.

Spisovateľka Andrea Coddington: Mám tri domovy

Po páde newyorských dvojčiek odišla pracovne za veľkú mláku. Mesto a jeho tep ju uchvátili, stretla tam osudového muža, usadila sa, porodila deti a, žiaľ, aj ovdovela. Pred šiestimi rokmi sa spisovateľka Andrea Coddington rozhodla vrátiť domov na Slovensko.

- 1 Andrea ešte pred nastťahovaním zrušila dvere v dennej časti.
- 2 Kuchyňa je jednoduchá a účelná.
- 3 V byte je praktické a efektné prepojenie kuchyne s jedálňou a obývačkou, odkiaľ sa vstupuje na balkón.
- 4 Každý solitér má svoju vlastnú históriu.
- 5 Na tomto mieste vznikajú jej romány.

Dva roky po návrate si žila v prenajatom byte, už to tak ale nie je, však?

Veru nie je. Už štyri roky bývame v štvorizbovom byte s rozlohou 100 metrov štvorcových. Nachádza sa na trinástom poschodí a je z neho fascinujúci výhľad na Bratislavu. Kúpila som ho ako holobyt a postupne bez pomoci dizajnéra som v ňom vytvárala domov pre seba a pre svoje deti. Keď som do bytu prišla prvýkrát, bola tu len kúpeľňa, toaleta a dvere.

Potrpiš si na dizajnové kúsky?

Absolútne mi nezáleží na hodnote obrazov ani na tom, koľko ma stálo zrkadlo v jedálni alebo akú hypotéku splácam. Pre mňa majú všetky kúsky u nás doma, či už nové, alebo darované, predovšetkým spomienkovú hodnotu. Mám náš byt rada presne taký, aký je. S jeho farbami, vôňou, espirom. Je to vzdušné a hlavne mimoriadne príjemné rodinné miesto.

Čím si sa riadila pri výbere zariadenia?

Nemala som konkrétny kľúč, podľa ktorého by som vyberala jednotlivé kúsky. Ich spojenie do jedného celku je oveľa banálnejšie, ako by sa mohlo zdať. Čo sa mi páčilo a mohla som si to dovoliť kúpiť, je tu. Každý solitér má svoju vlastnú históriu.

Kto je Andrea Coddington?

Andrea Coddington pochádza z Radošiny. Vyštudovala žurnalistiku v Bratislave, pracovala v STV a v rádiu Koliba (neskôr Okey), kde vytvorila spravodajský tím. V januári 2002 odišla do USA ako zahraničnopolitická spravodajkyňa. Bola šéfredaktorkou slovenského denníka vychádzajúceho v Amerike. Debutovala autobiografickou knihou *Mal to byť pekný život* (2009), v roku 2014 vydala biografickú knihu o Jozefovi Bednáríkovi. Jej najnovším dielom je kniha *Dedičný hriech* o mladej žene Dorote z Bratislavy, ktorá stretne svoju osudovú lásku na potulkách Talianskom. Malý syn otvorí Dorote skrinku tajomstiev a priznaní, ktoré menia všetko. Niektoré hriechy sú totiž dedičné, pykajú za ne celé generácie...

Či už ide o africké sochy, stôl z naplavovaného dreva, alebo ručne vyrezávaný obraz z jedného kusa dreva, ktorý som zjedнала na trhu v Dubaji od Senegalčanov. K niektorým kúskom mám dokonca certifikáty, že sú jediné na svete.

Ktoré miesta si zaslúžia v tvojom živote pomenovanie domov?

Mám tri domovy. Milovanú Radošinu, kde som vyrastala a kde som naozaj doma. Milujem jej kolorit, ľudí, chodím na futbal, okopávam v záhradke, v lete brázdím na bicykli jej ulice a grilujem v altánku rodičovského domu. Druhý domov je určite Bratislava, aj keď v Petržalke stále šoférujem

s navigáciou. Žijem ale blízko trhoviska, športovísk, Starého Mesta, chodím behať na Železnú studienku. Tretím domovom je New York, lebo sa v ňom nikdy nebudem cítiť ako na návšteve. Aj keď tam fyzicky nie som, patrí mu miesto v mojom srdci.

Dlho si žila v zahraničí, ako sa ti tam bývalo? Rozhodujú sa ľudia za hranicami Slovenska pre hypotéky alebo bývajú v prenajatých bytoch?

Býva sa mi dobre tam, kde sa dobre cítim. Samozrejme, New York je mesto, kde biznis prenajímania bytov funguje, pretože tam je človek len na chvíľu alebo sa z rôznych dôvodov nechce viazať pôžičkou. Aj samotní

Newyorčania, ktorí si nekúpili byt už v minulosti za výhodných podmienok, si v meste byty prenajímajú a radšej si zaobstarajú víkendový dom niekde inde.

Menili sa v priebehu života tvoje predstavy o bývaní?

Rada a často rojčím o tom, ako zrekonštruujem, zateplím a zmodernizujem rodičovský dom v Radošine. To sa nemení. Jasné, že niekedy si predstavím palác, ale načo by mi bol a kto by ho upratoval? Teraz a takto som úplne spokojná.

Text: Kristína Falťanová

Foto: Miro Pochyba

Výrazným prvkom zariadenia je táto komoda.

Spisovateľka miluje výrazné doplnky.

Každý kúsok v byte sa vyberal s láskou.

Stavebné sporenie od PSS

Stále vynikajúci nástroj na financovanie bývania

Oblasť Nových Zámkov nepatrí k ekonomicky najsilnejším regiónom na Slovensku. Hospodársky výtlak radí tento región k slovenskému priemeru. Miestni ľudia podnikajú, venujú sa poľnohospodárstvu a za prácou dochádzajú aj do okolitých miest. Jedno ale majú spoločné. Všetci musia bývať. To je potreba, s ktorou im už dve desaťročia pomáha obchodný zástupca PSS Peter Fabula.

V ostatných rokoch sa výrazne zvýšila pestrosť ponuky bánk financujúcich bývanie a ich konkurenčný boj stlačil úrokové sadzby úverov na bývanie na historické minimum. Má sa teda čo obracať.

Stále výhodné riešenie

„Situácia je komplikovaná. Myslím si však, že stavebné sporenie tu stále hrá svoju dôležitú rolu. Hypotekárne banky už nemôžu prefinancovať kúpu celej hodnoty kupovanej alebo stavanej nehnuteľnosti. Je tu tlak, aby klient disponoval vlastnými prostriedkami. Najvhodnejším spôsobom na ich zabezpečenie je práve stavebné sporenie,“ hovorí P. Fabula. Podľa neho je vynikajúcim nástrojom na dofinancovanie hypotéky tiež medziúver od PSS, ktorý banka za výhodných podmienok poskytne svojmu sporiacemu klientovi až do výšky 50-tisíc eur aj bez toho, aby ho musel zabezpečiť nehnuteľnosťou. Vďaka tomu ušetrí čas aj peniaze, ktoré by musel investovať do vybavovania formalít pri vypracovaní znaleckého posudku či na katastrálnu nehnuteľnosť. Silným tromfom P. Fabulu pri rokovaniach s klientmi však nie je len stále výhodné stavebné sporenie, ale tiež širšia ponuka ďalších bankových produktov. Reč je o zabezpečení pred neočakávanými nepríjemnými udalosťami. Obchodní zástupcovia PSS totiž dokážu sprostredkovať aj výhodné poistenie úveru, nehnuteľnosti alebo domácnosti.

Schopnosť načúvať a iné zručnosti

„Niekedy si hovorím, škoda, že dnešná doba je taká rýchla. Hlavne mladí ľudia sa zaujímajú len o to, ako si čo najrýchlejšie požičať a s čo najnižším úrokom. Nevidia širšie súvislosti a zmysel prípravy na budúcu investíciu prostredníctvom sporenia. To je niečo, čomu, naopak, vynikajúco rozumie stredná a staršia generácia,“ konštatuje s tým, že kvalitnému obchodnému zástupcovi dnes už nestačí

VYNIKAJÚCIM NÁSTROJOM NA DOFINANCOVANIE HYPOTÉKY JE MEDZIÚVER OD PSS, KTORÝ BANKA ZA VÝHODNÝCH PODMIENOK POSKYTNE SVOJMU SPORIACEMU KLIENTOVI AŽ DO VÝŠKY 50-TISÍC EUR BEZ ZALOŽENIA NEHNUTEĽNOSTI.

len dokonalá znalosť poskytovaného produktu. To je iba povinný základ. Musí mať isté psychologické zručnosti, ku ktorým patrí najmä schopnosť načúvať potrebám klienta a empatia, ochota a schopnosť vyhovieť mu v tom, čo je preňho najdôležitejšie. A to nemusí byť vždy len cena za úver. Niekedy je to rýchlosť vybavenia, inokedy diskretnosť alebo schopnosť nájsť riešenie tam, kde všetci ostatní zlyhali.

Ked' všetko do seba dokonale zapadá

Ako príklad uvádza dvoch manželov, s ktorými spolupracuje od začiatku svojej kariéry obchodného zástupcu. Najprv si sporili. Potom si zobrali úver, vďaka ktorému zrekonštruovali svoje bývanie. A teraz, v 72 rokoch, sa rozhodli, že si ešte raz upravia svoju kúpeľňu. Vaňu vymenia za sprchovací kút, položia protišmykovú podlahu, dajú nové obklady... A PSS je presne tá banka, ktorá za výhodných podmienok dokáže požičať aj seniorom. Život obchodného zástupcu však nemôže tvoriť len práca. To platí aj pre Novozámčana P. Fabulu. Najlepším relaxom preňho je mandolína, na ktorej hrá v bluegrassovej skupine.

Hovorí sa, že hudba je dobrý liek na dušu a hra na hudobnom nástroji pomáha aj mysleniu. V jeho prípade oboje naozaj funguje.

Text: Robert Juríš
Foto: Miro Pochyba

PETER FABULA

Obchodný zástupca: 21 rokov pre PSS

Na práci v PSS sa mu najviac páči: Skutočnosť, že môžem pomôcť ľuďom s bývaním. To je na nezaplatenie. Energia potom prúdi oboma smermi. Ja pomôžem a oni sú šťastní a vďační.

Záľuby: hudba, hra na mandolíne, práca v záhrade, cestovanie

Kontakt: 0915 740 129

E-mail: peter.fabula@fopss.sk

Pomôžte Lišiakovcom a oni sa vám odmenia

Pán a pani Lišiakovci sa snažia žiť v súlade
s prírodou a chrániť životné prostredie.
Zatiaľ sa im veľmi nedarí.

Poradte im, milí kamaráti.
Ako odmenu za vašu pomoc,
trom z vás, ktorí správne
vyriešite úlohu, pošleme
milé lišiacke darčeky.

Milí rodičia, fotografiu vyriešenej
strany nám zašlite do 15. 3. 2019
e-mailom na doma@jaga.sk.

1. Pani Lišákovcej sa pomiešal všetok odpad. Vieš, kam patria jednotlivé odpadky?

2. Pán Lišák sa snaží vylúštiť krížovku, skúsiš to s ním? V rade písmen prečiarkni odpady, ktoré by sme mali triediť. Zo zvyšných písmen vytvor VETU.

PRÍRODEPAPIERMÔŽEPLASTYPOMÔČTBIOODPADKAŽDÝKOVYZNÁSSKLO

Veta: _____

3. Vieš, čo presne znamenajú tieto symboly?

Utvor správne dvojice.

Zelený bod – podporujeme
separovaný zber.

Obal po použití vhodť
do príslušnej zbernej nádoby.

Recyklovateľný materiál

Nebezpečný odpad. Nevhadzujte ho
do zberných nádob.

Výhercovia milých lišiackych
drobností z časopisu DOMA
3/2018 sú: Adamko Opálka
zo Skalice, Erika Hewová
z Mútneho a Janeta
Laurenčíková z Oždian.

**NAŠA
čitateľská
SÚŤAŽ**

Zahrajte si o zmrzlinovač a zaujímavé knihy!

Čo
v zime vyhraš,
v lete akoby si našiel!
Zapojte sa do našej súťaže
a vyhrajte skvelý zmrzlinovač,
ku ktorému vám pribalíme
aj zopár menších domácich
pomocníkov. Ak dávate v zime
prednosť leňošeniu s dobrou
knihou, tak u nás ich môžete
vyhrať až päť. A aj druhého
výhercu prekvapíme
darčekom navyše!

Niečo navyše:

V elektronickej
verzii časopisu nájdete
aj rozšírené fotogalérie,
panoramatické zábery,
videá alebo odkazy na
zaujímavé linky.

Ako sa zapojíte do súťaže?

- Do svojho mobilného zariadenia si potrebujete stiahnuť aplikáciu DOMa. Nájdete ju v AppStore aj v Google Play.
- Po načítaní časopisu DOMa 1/2019 si naľistujte stranu 31, na ktorej sa nachádza súťažná otázka.
- Správnou odpoveď pošlite do 15. marca 2019 e-mailom na doma@pss.sk alebo poštou na adresu: Časopis DOMa, Prvá stavebná sporiteľňa, P. O. BOX 48, 829 48 Bratislava.
- Mená výhercov oznámime v časopise DOMa 2/2019.

Zaslaním odpovede na súťažnú otázku vyjadrujete súhlas s uverejnenými súťažnými podmienkami tejto súťaže a tiež s podmienkami spracovania svojich osobných údajov uvedenými v týchto súťažných podmienkach na <https://www.pss.sk/casopis-doma/sutaz/>.

V časopise DOMa 4/2018 ste sa mohli zapojiť do súťaže o tri tablety. Ďakujeme za 443 odpovedí (všetky boli správne) a ceny posielame Zdene Korbeličovej z Igramu, Martinovi Sujakovi z Trenčína a Vladimírovi Müllerovi z Ľubovne.

TIP pre vás
Uľahčíte si cestu k súťažnej otázke naskenovaním QR kódu, ktorý vás nasmeruje priamo k mobilnej aplikácii DOMa.

ADLO, CHODOV, RAKI, TALICH	farba na vajčička	rozrýval	mala strach	ostré kovové časti pluhu		športový kód Svätej Lucie	značka neónu	hriadeľ	múčne plnené jedlo		pond- sekunda	obojživelník s klepetami	odvážny starec	český dirigent
dravý vták					zväzok slamy					časť ruky				
1					orientálny nápoj					jediná				
poobla- moval							obalí obväzom	skratka pre recept			sloní zub			
								poľná burina			značka bezp. dverí			
	porušenie vernosti	roky života				záštita						čínske mužské meno		
2		vynálezca dynamitu				česká obec						španielsky tenista		
poľia					Medzinár. rozhlasová organizácia				surovina na výrobu piva					žiara
					kráčajú				špatnosť					
plášť z ťavej srsti				ženské meno				kto kradne						
								značka irídia						
hrôza				prestalo žiť							Adela domácky			
vedecký názov krídla				3							severské zvíra			

Túžite po novom alebo vynovenom bývaní? (Tajnička) Správne znenie tajničky posielajte poštou na adresu **DOMa, JAGA GROUP, s. r. o., Lamačská cesta 45, 841 03 Bratislava 42** alebo e-mailom na doma@jaga.sk do **15. 3. 2019** (v e-mailoch nezabudnite uviesť aj vašu poštovú adresu). Na troch výhercov čaká ročné predplatné časopisu Tvorivé bývanie. Za správnu tajničku z časopisu DOMa 4/2018 získavajú ročné predplatné časopisu Tvorivé bývanie Anna Reguliová z Brezna, Cecília Hrušková zo Sečovíc a Eva Huláková z Trenčína. Výhercom srdečne gratulujeme.

SPORENIE S BONUSOM

7,5 % p. a.*

(NORMÁLNE SA
TAKTO NEHANBÍ)

Bližšie podmienky pre získanie
bonusu nájdete na **www.pss.sk**

*v prvom roku sporenia

PSS